

UČESTALOST POZITIVNIH ANTINEUTROFILNIH CITOPLAZMATSKIH ANTITIJELA PRIJE I TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19

Dijana Perković¹, Marin Petrić², Petra Šimac², Ana Vodanović², Mislav Radić¹, Leida Tandara¹, Daniela Marasović Krstulović¹

¹Klinički bolnički centar Split, Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, Hrvatska

²Klinički bolnički centar Split, Split, Hrvatska

Uvod. Uočene su određene patogenetske sličnosti između vaskulitisa udruženog s antineutrofilnim citoplazmatskim protutijelima (ANCA) i infekcije COVID-19. Stvaranje ANCA u bolesnika s infekcijom COVID-19, bez kliničkih kriterija za dijagnozu vaskulitisa udruženog s ANCA (AAV), moglo bi biti posredovano molekularnom mimikrijom i citokinskom olujom. Cilj ovog istraživanja bio je usporediti učestalost pozitivnih ANCA rezultata prije i tijekom pandemije COVID-19.

Ispitanici i metode. Retrospektivno su analizirane serumske razine ANCA usmjerenih na proteinazu 3 (PR3-ANCA) i mijeloperoksidazu (MPO-ANCA) određivanih multipleks imunotestom. Rezultati ANCA su analizirani dvije godine (2018. i 2019.) prije pandemije i dvije godine (2020. i 2021.) tijekom pandemije.

Rezultati. Analizirano je 20.983 rezultata, 10.491 PR3-ANCA i 10.492 MPO-ANCA. Ukupno je bilo 2,78% pozitivnih rezultata. I PR3-ANCA i MPO-ANCA bili su češće određivani tijekom pandemije ($p=0,039$ za PR3, $p=0,037$ za MPO). PR3-ANCA su bila pozitivna u 169 od 5.140 (3,29%) analiza prije pandemije i 209 od 5.351 (3,91%) za vrijeme pandemije ($p=0,044$). MPO-ANCA su bila pozitivna u 116 od 5.139 (2,26%) analiza prije pandemije i 90 od 5.353 (1,68%) analiza za vrijeme pandemije ($p=0,016$). Pozitivni rezultati MPO-ANCA bili su češći u starijih osoba (4,06%). U 25 slučajeva ANCA su određivana tijekom infekcije COVID-19 i samo je jedan bolesnik imao pozitivna PR3-ANCA.

Zaključak. Za vrijeme pandemije zabilježeno je više pozitivnih PR3-ANCA u usporedbi s MPO-ANCA koja su češće bila pozitivna prije pandemije. Upitno je može li infekcija COVID-19 potaknuti razvoj AAV-a, ali bi mogla potaknuti stvaranje PR3-ANCA. Manje od 3% pozitivnih rezultata ukazuje na potrebu bolje edukacije liječnika o indikaciji za određivanje ovih protutijela.

Ključne riječi: antineutrofilna citoplazmatska antitijela, vaskulitis, COVID-19, pandemija

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa